

I. KTO JEST ZOBOWIĄZANY DO ZŁOŻENIA OŚWIADCZENIA MAJĄTKOWEGO I KOMU JE SKŁADA

1. Samorząd gminny:

- radny - przewodniczącemu rady gminy,
- wójt, przewodniczący rady gminy - wojewodzie,
- zastępca wójta, sekretarz gminy, skarbnik gminy, kierownik jednostki organizacyjnej gminy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta - wójtowi.

2. Samorząd powiatowy:

- radny - przewodniczącemu rady powiatu,
- starosta, przewodniczący rady powiatu - wojewodzie,
- wicestarosta, członek zarządu powiatu, sekretarz powiatu, skarbnik powiatu, kierownik jednostki organizacyjnej powiatu, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu starosty - staroście.

3. Samorząd województwa:

- radny - przewodniczącemu sejmiku województwa,
- marszałek województwa, przewodniczący sejmiku województwa - wojewodzie,
- wicemarszałek województwa, członek zarządu województwa, sekretarz województwa, skarbnik województwa, kierownik wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa - marszałkowi województwa.

II. TERMINY SKŁADANIA OŚWIADCZEŃ MAJĄTKOWYCH

1. Pierwsze oświadczenie składane jest w terminie 30 dni od dnia: złożenia ślubowania (radny, wójt, burmistrz, prezydent), powołania na stanowisko, zatrudnienia, - **wg stanu na dzień objęcia stanowiska.**
2. Kolejne oświadczenie składane jest: do 30 kwietnia następnego roku, **wg stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.**
3. Ostatnie oświadczenie składane jest:
 - na dwa miesiące przed upływem kadencji (radny, wójt, burmistrz, prezydent) - **wg stanu na dzień sporządzenia,**
 - w dniu odwołania ze stanowiska, w dniu rozwiązania umowy o pracę, - **wg stanu na dzień zdarzenia uzasadniającego złożenie oświadczenia.**
4. Do pierwszego oświadczenia należy dołączyć:
 - wójt (burmistrz, prezydent miasta) - informację o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli taką działalność prowadził przed dniem wyboru,
 - radny gminy/powiatu/województwa - informację o sposobie i terminie zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia jednostki samorządu terytorialnego, w której uzyskał mandat, jeżeli taką działalność prowadził przed dniem

wyboru; radni powinni zaprzestać prowadzenia ww. działalności gospodarczej w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia ślubowania,

- starosta, marszałek województwa oraz pozostałe osoby zobowiązane do złożenia oświadczenia w samorządach wszystkich szczebli – informację o sposobie i terminie zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli taką działalność prowadzili przed dniem wyboru, powołania lub zatrudnienia; osoby te powinny zaprzestać prowadzenia działalności gospodarczej w ciągu 3 miesięcy od dnia wyboru, powołania lub zatrudnienia.

W przypadku **zmiany w trakcie kadencji na stanowisku przewodniczącego** danej rady, nowo wybrany przewodniczący swoje kolejne oświadczenie składa wojewodzie (wraz z kopią uchwały o wyborze na stanowisko przewodniczącego oraz wcześniej złożonymi oświadczeniami majątkowymi). Sam wybór na przewodniczącego rady nie powoduje obowiązku złożenia oświadczenia majątkowego w związku z tym faktem. Obowiązujące pozostają terminy złożenia oświadczenia przewidziane dla radnych, zmienia się jedynie osoba, której składa się oświadczenie majątkowe – jest to nie przewodniczący rady, lecz wojewoda.

III. PODSTAWA PRAWNA

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 ze zm.) – art. 24 h i następne; według wzoru określonego w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2003 r. w sprawie określenia wzorów formularzy oświadczeń majątkowych radnego gminy, wójta, zastępcy wójta, sekretarza gminy, skarbnika gminy, kierownika jednostki organizacyjnej gminy, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu wójta (Dz.U. z 2003 r. Nr 34 poz. 282);
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 ze zm.) – art. 25c i następne; według wzoru określonego w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2003 r. w sprawie określenia wzorów formularzy oświadczeń majątkowych radnego powiatu, członka zarządu powiatu, sekretarza powiatu, skarbnika powiatu, kierownika jednostki organizacyjnej powiatu, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu starosty (Dz. U. z 2003 r. Nr 34 poz. 283);
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie wojewódzkim (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1392 ze zm.) – art. 27c i następne ; według wzoru określonego w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie określenia wzorów formularzy oświadczeń majątkowych radnego województwa, członka zarządu województwa, skarbnika województwa, sekretarza województwa, kierownika wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa (Dz. U. z 2009 r. Nr 60 poz. 490).

IV. NIEZŁOŻENIE OŚWIADCZENIA MAJĄTKOWEGO

Jeżeli określone w ustawach samorządowych terminy na złożenie oświadczenia majątkowego (w zależności od pełnionej funkcji - 30 dni od dnia ślubowania, powołania, zatrudnienia) nie zostaną dotrzymane, osoba której należy złożyć oświadczenie, w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia

niedotrzymania terminu wzywa osobę zobowiązaną do złożenia oświadczenia majątkowego do niezwłocznego złożenia oświadczenia, wyznaczając dodatkowy 14-dniowy termin, który liczy się od dnia skutecznego dostarczenia wezwania.

Niezłożenie oświadczenia majątkowego, mimo upływu dodatkowego terminu, skutkuje:

- wójt (burmistrz, prezydent miasta), radny (gminy, powiatu, województwa) - **wygaśnięciem mandatu**,
- pozostałe osoby zobowiązane do złożenia oświadczenia w samorządach wszystkich szczebli – **utratą wynagrodzenia** za okres od dnia, w którym powinno być złożone oświadczenie do dnia jego złożenia (w przypadku, gdy oświadczenie zostanie złożone z przekroczeniem terminu); **odwołaniem lub rozwiązaniem umowy o pracę** najpóźniej po upływie 30 dni od dnia, w którym upłynął termin do złożenia oświadczenia.

V. PODANIE NIEPRAWDY LUB ZATAJENIE PRAWDY

Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu majątkowym powoduje odpowiedzialność karną na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego:

„Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”

VI. OGÓLNE ZASADY WYPEŁNIANIA OŚWIADCZEŃ MAJĄTKOWYCH

- oświadczenie majątkowe należy wypełnić starannie, rzetelnie, nie pomijając żadnej rubryki, nie pozostawiamy pustych rubryk, nie wpisujemy „nie” lub znaku „Z”, nie skreślamy rubryk. Jeżeli jakaś rubryka nie znajduje w danym przypadku zastosowania, to zgodnie z punktem 2 uwag do oświadczenia, należy wpisać „nie dotyczy”,
- należy wskazać posiadany majątek w kraju i za granicą,
- należy każdorazowo określić przynależności poszczególnych składników majątku do majątku odrębnego osoby składającej oświadczenie, bądź do majątku objętego małżeńską wspólnotą majątkową,
- oświadczenie składa się według stanu na dzień określony wymogami (nie zawsze jest nim dzień sporządzania oświadczenia),
- w przypadku oświadczeń składanych wg stanu na koniec roku, należy dołączyć kopię zeznań podatkowych np. PIT-37, PIT-36, PIT-28, PIT-38, PIT-39 (nie ma obowiązku dołączania dokumentów źródłowych),
- oświadczenie składa się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, w przypadku wypełnienia oświadczenia przy użyciu komputera, należy podpisać oddzielnie każdą stronę dokumentu,
- ustawy samorządowe ani inne przepisy nic nie mówią o dopuszczalności składania korekty oświadczenia majątkowego. W praktyce jednak przyjmuje się, że w przypadku błędnego wypełnienia oświadczenia majątkowego możliwa jest jego korekta. Składa się ją na takim samym formularzu, jak oświadczenie majątkowe, przy czym należy wyraźnie zaznaczyć, że jest to” korekta oświadczenia majątkowego składanego wg stanu na dzień...”. W

przypadku złożenia prawidłowo wypełnionego oświadczenia, którego treść może budzić wątpliwości podczas porównania z poprzednim oświadczeniem, do składanego oświadczenia można dołączyć stosowne wyjaśnienia.

PRZYKŁAD: zobowiązany w poprzednim roku wykazał w oświadczeniu samochód osobowy o wartości 50.000,00zł. W oświadczeniu składanym za bieżący okres, nie wykazał tego samochodu. Wówczas, jeżeli zobowiązany faktycznie nie posiada tego samochodu bo np.:

- samochód uległ wypadkowi i został zezłomowany –składa wyjaśnienie wskazując powód nie wykazania samochodu,
- sprzedał w ciągu roku lecz nie wykazał w oświadczeniu przychodu uzyskanego z tej sprzedaży – składa korektę oświadczenia wykazując w nim przychód uzyskany z tej sprzedaży.

W oświadczeniu majątkowym nie wykazujemy:

- elementów majątku należącego do dzieci (np. nabytego w drodze spadku lub darowizny), nawet jeżeli są one niepełnoletnie,
- majątku odrębnego współmałżonka.

VII. PRZYNALEŻNOŚĆ SKŁADNIKÓW MAJĄTKU DO MAS MAJĄTKOWYCH

Składane oświadczenie majątkowe dotyczy majątku odrębnego oraz majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową. Wypełniając oświadczenie należy określić przynależność poszczególnych składników majątkowych, dochodów i zobowiązań do jednej z tych mas majątkowych (a nie tylko określać przynależność składników majątkowych, o których mowa w punkcie II).

Wspólność majątkowa powstaje między małżonkami z chwilą zawarcia małżeństwa z mocy ustawy, chyba że przyszli małżonkowie postanowią inaczej. Wspólność majątkowa obejmuje przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich, tworząc w ten sposób majątek wspólny.

Do majątku wspólnego należą w szczególności:

- pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków,
- dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków,
- środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków.

Do majątku odrębnego każdego z małżonków należą m.in.:

- przedmioty majątkowe nabyte przed powstaniem wspólności ustawowej,
- przedmioty majątkowe nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, chyba że spadkodawca lub darczyńca inaczej postanowił.

JAK WYPEŁNIĆ OŚWIADCZENIA MAJĄTKOWE

NAGŁÓWEK

Należy określić nazwę sprawowanej funkcji, poprzez skreślenie niewłaściwych określeń wymienionych na początku oświadczeń składanych przez wójtów, skarbników, sekretarzy gmin itp.

CZEŚĆ A

I. Zasoby pieniężne

W punkcie I oświadczenia majątkowego należy wykazać środki pieniężne w walucie polskiej oraz obcej, posiadane w kraju i za granicą, zgromadzone zarówno w gotówce jak i w formie bezgotówkowej.

Przepisy dotyczące oświadczeń majątkowych nie wprowadzają dolnej granicy, od której deklaruje się posiadane środki pieniężne, należy więc ujawnić wszystkie posiadane środki.

Bez znaczenia jest miejsce przechowywania środków: w domu, na lokacie, na rachunku oszczędnościowo rozliczeniowym ROR, w kasie zapomogowo-pożyczkowej, czy zdeponowane na rachunkach w celu oszczędzania na określony cel (ubezpieczenie na życie, środki gromadzone w III filarze w ramach ubezpieczenia emerytalnego itp.). Należy określić kwotę oraz walutę, w jakiej zgromadzono środki pieniężne. Pamiętać należy o podaniu nazwy waluty w jakiej zostały zgromadzone środki pieniężne. **Nie ma obowiązku podawania miejsca przechowywania środków pieniężnych (wskazywania nazwy banku czy rodzaju konta).**

W punkcie tym wykazywane są także szeroko rozumiane papiery wartościowe, tj. np.: akcje, obligacje, weksle, bony skarbowe, czeki, certyfikaty inwestycyjne, jednostki uczestnictwa itp., wyemitowane na podstawie właściwych przepisów prawa polskiego i obcego. Należy podać ilość posiadanych papierów wartościowych osobno dla każdego rodzaju oraz ich wartość według stanu na dzień, na który składane jest oświadczenie majątkowe tj. według stanu na dzień 31 grudnia lub na dzień zaistnienia określonego zdarzenia, z którym przepisy wiążą obowiązek złożenia .

II. Nieruchomości

Punkt podzielono na 4 części:

poz.1 – Dom - z uwagi na fakt, iż żaden przepis ustaw zobowiązujących do składania oświadczeń majątkowych nie definiuje tego pojęcia, należy przez to rozumieć budynek mieszkalny jednorodzinny, czyli budynek wolno stojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość.

poz.2 – Mieszkanie - samodzielnym lokalem mieszkalnym, jest wydzielona trwałymi ścianami w obrębie budynku izba lub zespół izb przeznaczonych na stały pobyt ludzi, które wraz z pomieszczeniami pomocniczymi służą zaspokajaniu ich potrzeb mieszkaniowych.

poz.3 - Gospodarstwo rolne - Gospodarstwo rolne to grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą, oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa

rolnego o obszarze nie mniejszym niż 1 ha użytków rolnych. Mogą to być grunty własne lub dzierżawione. Rolnik indywidualny to osoba fizyczna będąca właścicielem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych o łącznej powierzchni użytków rolnych nieprzekraczającej 300 ha, prowadząca osobiście gospodarstwo rolne, posiadająca kwalifikacje rolnicze, zamieszkała w gminie, na obszarze której położona jest jedna z nieruchomości rolnych wchodzących w skład tego gospodarstwa.

W przypadku gospodarstwa należy podać rodzaj zabudowy oraz **przychód i dochód osiągnięty** z tytułu prowadzenia gospodarstwa.

W przypadku współwłasności w częściach ułamkowych należy przy danej nieruchomości oznaczyć wielkość udziału we współwłasności za pomocą ułamka.

poz.4 - Inne nieruchomości- należy ujawnić wszystkie posiadane nieruchomości, które nie mieszczą się w kategoriach: dom, mieszkanie, gospodarstwo rolne. Podaje się przykładowo: działkę, na której stoi dom wymieniony w oświadczeniu, udział w gruncie, działki rekreacyjne, działki pracownicze, garaże, warsztaty, grunty gospodarcze i leśne nie wchodzące w skład gospodarstwa rolnego.

W przypadku każdej z części należy podać informacje dotyczące: powierzchni, wartości, oraz tytułu prawnego domu, mieszkania, gospodarstwa rolnego i innych nieruchomości.

Powierzchnię nieruchomości podaje się na podstawie aktu notarialnego, przydziału lokalu albo na podstawie innych posiadanych i wiarygodnych dokumentów. Należy pamiętać o dokładnym podawaniu jednostki miary wg której określamy powierzchnię nieruchomości, np. m², a, ha.

Wartości danej nieruchomości – podajemy wartość rzeczywistą a nie szacunkową według stanu na dzień, na który składane jest oświadczenie majątkowe (nie podajemy ceny nabycia). Może ona wynikać z porównania cen nieruchomości o podobnym standardzie znajdujących się na tym samym obszarze lub wynikać z innych wiarygodnych źródeł (np. z polisy ubezpieczeniowej, z wyceny rzeczoznawcy). Obowiązek podania wartości nieruchomości występuje tylko w odniesieniu do praw zbywalnych .

Tytułem prawnym jest np.: własność, współwłasność, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, użytkowanie wieczyste, najem, dzierżawa, użyczenie.

Nie jest tytułem prawnym akt notarialny nr ... ani księga wieczysta, czy nr działki. Akt notarialny to rodzaj umowy potwierdzającej nabycie nieruchomości lub praw do niej, księga wieczysta zaś jest jedynie rejestrem publicznym, który przedstawia stan prawny nieruchomości. Nie jest wskazaniem tytułu prawnego podanie „wspólność małżeńska”, ”wspólność majątkowa”. Powyższe określa ustrój majątkowy, jakim objęta jest dana nieruchomość lub prawo, nie określa natomiast tytułu prawnego, jakim dysponują małżonkowie w ramach wspólności małżeńskiej.

Nie powinny zdarzać się sytuacje, że ten sam dom, lokal mieszkalny lub działka mają w oświadczeniu majątkowym składanym np. za 2014 r. powierzchnię (czy też wartość) różną (znacząco) od wykazanej w oświadczeniu za 2013 r. - chyba, że w 2014r. część nieruchomości wykazanej w 2013r. została np. zbyta lub rozbudowana. Wykazując dane dotyczące nieruchomości powinno się je konfrontować z danymi wykazanymi w oświadczeniach za poprzednie lata.

III. Udziały

IV. Akcje w spółkach handlowych

Należy podać liczbę i emitenta posiadanych udziałów lub akcji, rok nabycia, dochód uzyskany w danym roku z tego tytułu, a także informację, czy posiadane pakiety stanowią ponad 10% udziałów lub akcji poszczególnych spółek, jeśli jest wymagana.

Jako dochód uzyskany z posiadanych udziałów lub akcji w spółkach handlowych należy podać dochód faktycznie uzyskany, np.: dywidenda, dochód z umorzenia udziałów lub akcji, dochód z odpłatnego zbycia udziałów lub akcji na rzecz spółki w celu umorzenia tych udziałów lub akcji, wartość majątku otrzymanego w związku z likwidacją osoby prawnej.

V. Nabycie mienia w drodze przetargu

Ujawnieniu w oświadczeniu majątkowym podlegają nabyte w drodze przetargu prawa własności i inne prawa majątkowe od:

- Skarbu Państwa,
- innej państwowej osoby prawnej,
- jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków,
- komunalnej osoby prawnej.

W oświadczeniu należy podać opis mienia, datę nabycia, oraz podmiot, od którego mienie nabyto. ujawniamy całe mienie, także nabyte od gminy innej niż ta, w której pełnimy funkcję, wykazujemy mienie nabyte przez współmałżonka, chyba że należy do jego majątku odrębnego. Podajemy mienie wskazane już w innych punktach oświadczenia, jeżeli zostało nabyte w sposób opisany w tym punkcie.

Nie wykazujemy mienia, nabytego od ww. podmiotów w drodze bezprzetargowej.

VI. Prowadzenie działalności gospodarczej

Punkt VI oświadczenia majątkowego nakazuje ujawnić w oświadczeniu majątkowym:

- fakt prowadzenia działalności gospodarczej, jej przedmiot oraz formę prawną, ewentualnych współników oraz przychód i dochód osiągnięty z tego tytułu. Jeżeli osoba składająca oświadczenie majątkowe poniosła stratę z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, to wpisujemy kwotę uzyskanego przychodu i kwotę poniesionej straty,
- fakt zarządzania taką działalnością (również jako przedstawiciel lub pełnomocnik), jej przedmiot oraz formę prawną, ewentualnych współników oraz przychód i dochód osiągnięty z tego tytułu w roku ubiegłym,
- w punkcie tym należy ujawnić działalność, która została zawieszona.

Przedmiot działalności najlepiej wskazać posługując się oznaczeniami Polskiej Klasyfikacji Działalności -PKD.

Formą prawną prowadzonej działalności gospodarczej będzie prowadzenie działalności gospodarczej na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej -CEiDG (prowadzenie działalności na własny rachunek lub w formie spółki cywilnej) oraz prowadzenie działalności gospodarczej w ramach jednego z rodzajów spółek osobowych wskazanych w przepisach kodeksu spółek handlowych (spółka jawna, partnerska, komandytowa).

Powyższe dane (w przypadku corocznych oświadczeń majątkowych) powinny być zgodne z danymi wykazanymi w zeznaniach rocznych składanych do urzędu skarbowego, a ich kopie oraz ewentualne korekty tych zeznań należy dołączać do oświadczeń majątkowych. Należy pamiętać także, że w przypadku składania do urzędu skarbowego kilku zeznań podatkowych, do oświadczenia należy dołączać kopie wszystkich zeznań rocznych (np. PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-38, PIT-39), Natomiast nie dołącza się kopii informacji PIT-11, PIT-11A, PIT-8C, PIT-R.

W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej opodatkowanej zryczałtowanym podatkiem dochodowym w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, czy też najmu, osoba składająca oświadczenie majątkowe wykazuje w nim przychód wynikający z zeznania podatkowego PIT-28, natomiast kwotę dochodu określa sama.

W przypadku zaś prowadzenia działalności gospodarczej opodatkowanej w formie karty podatkowej, składający oświadczenie majątkowe, określa samodzielnie zarówno kwotę przychodu, jak i dochodu (czy też poniesionej straty).

Natomiast w przypadku pierwszego i ostatniego oświadczenia majątkowego ww. wielkości, podaje się na dzień zdarzenia uzasadniającego złożenie oświadczenia majątkowego.

VII. Członkostwo w zarządzie, radzie nadzorczej lub komisji rewizyjnej

W punkcie tym należy wykazać udziały we władzach spółek handlowych, spółdzielni i fundacji prowadzących działalność gospodarczą. Należy ujawnić:

- fakt uczestnictwa we władzach statutowych wyżej wymienionych podmiotów tj.: w zarządzie, radzie nadzorczej, komisji rewizyjnej, (należy wskazać nazwę i siedzibę),
- datę objęcia funkcji,
- dochód osiągnięty z tego tytułu w roku ubiegłym lub na dzień zdarzenia uzasadniającego złożenie oświadczenia majątkowego.

Jak wynika z wzorów oświadczeń, radni wykazują jedynie uczestnictwo w organach spółek handlowych, natomiast pracownicy samorządowi są zobligowani ponadto do ujawnienia faktu uczestniczenia we władzach spółdzielni oraz fundacji prowadzących działalność gospodarczą.

VIII. Inne dochody

Punkt nakazuje ujawnienie wszelkich dochodów osiąganych w związku z szeroko rozumianą aktywnością majątkową, o ile dochody te nie zostały wskazane w innym punkcie oświadczenia. Należy wykazać tu zarówno dochody ujęte w zeznaniach rocznych, jak również w innych dokumentach w zakresie podatku od czynności cywilnoprawnych, spadków lub darowizn. Pomijanie informacji o osiągniętych dochodach (przychodach) np. z tytułu sprzedaży nieruchomości, otrzymanych spadków lub darowizn stanowi o niedokładności i wadliwości oświadczenia. Fakt ten ogranicza bowiem możliwość prawidłowej oceny sytuacji majątkowej osoby składającej oświadczenie i może prowadzić do błędnych wniosków, a co za tym idzie, skierowania sprawy do urzędu kontroli skarbowej celem weryfikacji rzetelności oświadczenia.

Źródłami dochodów m.in. są

- stosunek służbowy, stosunek pracy, w tym spółdzielczy stosunek pracy, członkostwo w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną, praca nakładcza,

- emerytura lub renta,
- działalność wykonywana osobiście, w tym umowy o dzieło i umowy zlecenia,
- najem lub dzierżawa (chyba, że są prowadzone w ramach działalności gospodarczej, wtedy należy uwzględnić dochody z tego tytułu w punkcie VI),
- prawa majątkowe (w tym prawa autorskie),
- otrzymane środki finansowe w formie darowizn i spadku,
- diety z tytułu pełnienia obowiązków społecznych i obywatelskich,
- świadczenia jednorazowe np. odszkodowania, wygrane,
- sprzedaż nieruchomości,
- sprzedaż samochodu (przychód),
- działy specjalne produkcji rolnej, jeżeli prowadzone są poza gospodarstwem rolnym,
- inne źródła np. dopłaty z ARiMR, ARR (jeżeli nie zostały wykazane w pkt II 3), zasiłki dla bezrobotnych, alimenty.

Należy pamiętać, że w punkcie tym:

- nie wykazujemy przychodów, tylko dochody (kwoty uzyskane z poszczególnych źródeł wykazujemy odrębnie dla każdego źródła a nie ich łączną kwotę),
- podaje się dochód uzyskany w ciągu całego okresu, za jaki składane jest oświadczenie (nie należy podawać miesięcznej kwoty dochodu),
- ujawnieniu podlega dochód opodatkowany, jak również wolny od podatku.

IX. Mienie ruchome

Mieniem ruchomym jest własność i inne prawa majątkowe dotyczące wszelkich rzeczy nie będących nieruchomościami. W oświadczeniu majątkowym podlegają ujawnieniu składniki majątku ruchomego o wartości powyżej 10 000 złotych.

Wykazaniu podlega tylko rodzaj mienia, nie ma obowiązku deklarowania jego wartości.

Przy czym można wskazać wartość składników majątku ruchomego, pamiętając przy tym o wartości na konkretny dzień (31 grudnia -oświadczenie roczne, lub na dzień związany z określonym zdarzeniem nakładającym obowiązek złożenia oświadczenia).

Mieniem ruchomym m.in. są:

- meble, dzieła sztuki, biżuteria,
- sprzęt RTV i AGD,
- pojazdy mechaniczne, np. samochody, urządzenia, maszyny, również te służące do wykonywania działalności gospodarczej, gdy nie są własnością odrębnej osoby prawnej,
- obiekty trwale nie związane z gruntem, np. domki kempingowe,
- zwierzęta, jeśli nie wchodzi w skład gospodarstwa rolnego,
- inne.

W przypadku pojazdów mechanicznych należy:

- podać markę, model i rok produkcji,
- uwzględnić mienie ruchome stanowiące własność lub współwłasność małżeńską (nieistotne jest, na którego z małżonków został zarejestrowany pojazd),
- podać również pojazdy pozostające we współwłasności innej niż małżeńska (np. z dzieckiem, rodzicem, bankiem itp. ze wskazaniem udziału we współwłasności - ułamek)

X. Zobowiązania pieniężne

Zgodnie z art. 353 § 1 Kodeksu cywilnego „zobowiązanie” polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić. Ponieważ ani przepisy ustaw zobowiązujących do składania oświadczeń majątkowych, ani wzory formularzy oświadczeń nie precyzują o jakie zobowiązania chodzi, przyjąć należy, że wykazaniu podlegają zobowiązania o charakterze pieniężnym, istniejące na dzień, według stanu na który oświadczenie jest składane, których wartość przekracza 10 000 zł. Ujawnieniu podlegają kredyty i pożyczki zaciągnięte zarówno w walucie polskiej jak i obcej:

- w bankach,
- w innych instytucjach oszczędnościowo-kredytowych,
- od osób prywatnych,
- z funduszy zakładowych,
- pozostałe zobowiązania (np. obowiązek wypłaty odszkodowania lub zadośćuczynienia osobie trzeciej za wyrządzoną szkodę),
- aktualny stan zadłużenia na kartach kredytowych czy liniach debetowych.

W oświadczeniu należy także określić warunki, na jakich zostały udzielone zobowiązania pieniężne:

- nazwa podmiotu udzielającego (np. nazwę banku, dane personalne osoby fizycznej),
- zwięźle określić, w związku z jakim zdarzeniem,
- podać wysokość zobowiązania.

Należy pamiętać że :

- podając warunki zaciągniętego zobowiązania, podajemy w związku z jakim zdarzeniem to następuje, np. zakup mieszkania, zakup samochodu, zakup lokalu użytkowego, budowa budynku mieszkalnego. Niewystarczająca jest informacja typu „kredyt hipoteczny”, gdyż nie precyzuje ona konkretnego celu, zdarzenia, w związku z którym powstało zobowiązanie. Należy podać zobowiązania własne wchodzące w skład współwłasności małżeńskiej oraz wspólne z innymi osobami.
- wysokość zobowiązania podaje się na dzień 31 grudnia (oświadczenie roczne) lub na dzień związany z określonym zdarzeniem nakładającym obowiązek złożenia oświadczenia,
- nie podaje się pierwotnej wysokości zaciągniętego zobowiązania,
- zawsze należy podawać w walucie, w jakiej zostało zaciągnięte zobowiązanie.

CZEŚĆ B OŚWIADCZENIA

Część B oświadczenia zawiera informacje niejawne, które nie będą udzielane osobom trzecim, ani publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej.

Podać w niej należy adres zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe. W przypadku, gdy adres zamieszkania osoby składającej oświadczenie pokrywa się z adresem mieszkania lub domu wymienionego w części A pkt. II oświadczenia, należy ten adres wpisać powtórnie.

Należy dokładnie określić miejsca położenia wszystkich nieruchomości wskazanych w części A pkt II oświadczenia. Podany adres powinien zawierać wszystkie elementy umożliwiające usytuowanie

nieruchomości, tj. nie tylko miejscowość, ale także ulicę, numer domu i lokalu, numer działki w przypadku nieruchomości gruntowych niezabudowanych.

Liczba i kolejność ujawnionych adresów winna odpowiadać liczbie i kolejności nieruchomości wykazanych w części A pkt. II.